

მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირი

პროტოპრესვიტერ
შემეანის
სექტანტურ-პროტესტანტული
შიზოფრენია

თბილისი
2017

ბროშურაში განხილულია პროტობრესვიტერ ალექსანდრე შემანის ანტიმართლმადიდებლური, მოდერნისტული, სექტანტურ-პროტესტანტული სწავლება. სამწუხაროა, რომ პრ. შემანს, ასევე სხვა რუს მოდერნისტ-განმაახლებლებს, მიმდევრები და თაყვანისმცემლები საქართველოს ეკლესიაშიც გამოუჩნდნენ, მათ შორის – სემინარია-აკადემიის ლექტორთა და მათ მიერ გზაბნეულ სტუდენტთა შორის. ისინი თარგმნიან ხსენებული ავტორების წიგნებს, ავრცელებენ საეკლესიო მაღაზიებში, ურჩევენ მწვალებლურ და მოდერნისტულ წიგნებს სტუდენტებს საკითხავად და სახელმძღვანელოებად. საპატრიარქოს გამომცემლობისა და რეცენზირების დეპარტამენტი რომ არ ასრულებს თავის მოვალეობას, ეს თვალსაჩინოა, – იგი არის მორღვეული კარიბჭე, რომლიდანაც სულიერი უწმინდურობა იღვრება ჩვენი ეკლესიის სივრცეში. სწორედ ამ დეპარტამენტის ვიზირებით ხდება ამ წიგნების რეალიზება საეკლესიო მაღაზიებში.

**გლობალიზმი ანტიქრისტეში, ანუ
„ლიბერალებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!!!“**

წმიდა წერილში მაცხოვარი და მოციქულები გვაფრთხილებენ, რომ ბოლო ჟამის ერთ-ერთი ნიშანი იქნება ცრუმოდვართა მომრავლება, რომლებიც, ვითარცა ცხვრის ქურქში გახვეული მგლები, მრავალს წარიტაცებენ, აცდუნებენ და წარწყმედენ. მე-20 საუკუნის რუსეთი ასეთ ცრუმოდვართა, ლიბერალ-მოდერნისტთა სამჭედლო იყო. გასული საუკუნის 20-ანი წლების „ნოვოცერკოვნიკების“ პლეადა შეცვალეს შუაწლებისა და ბოლო წლების მოდერნისტ-ეკუმენისტებმა, როგორცაა შმემანი, მეინდორფი, მენი, ოსიპოვი, კურაევი, ნიკოდიმელები (მიტროპოლიტ ნიკოდიმოს როტოვის სულიერი შვილები) და ა.შ. მათი მიმდევრები დღესაც „წარმატებით“ იღვწიან თავიანთ ასპარეზზე, ზოგიერთი – რუსეთის ეკლესიის უმაღლეს ეშელონებში.

სამწუხაროდ, მიმდევრები და თაყვანისმცემლები ამ ლიბერალებს საქართველოს ეკლესიაშიც გამოუჩნდნენ, მათ შორის – სემინარია-აკადემიის ლექტორთა და მათ მიერ გზააბნეულ სტუდენტთა შორის. ისინი თარგმნიან ხსენებული ავტორების წიგნებს, ავრცელებენ საეკლესიო მაღაზიებში, ურჩევენ მწვალებლურ და მოდერნისტულ წიგნებს სტუდენტებს საკითხავად და სახელმძღვანელოებად. საპატრიარქოს გამომცემლობისა და რეცენზირების დეპარტამენტი რომ არ ასრულებს თავის მოვალეობას, ეს თვალსაჩინოა, – იგი არის მორღვეული კარიბჭე, რომლიდანაც სულიერი უწმინდურობა იღვრება ჩვენი ეკლესიის სივრცეში. არაერთხელ მივმართეთ ამ სამსახურს აშკარა მწვალებლობების შემცველ წიგნებთან, მათ შორის ნათარგმნ ლიტერატურასთან (ალფეევი, ოსიპოვი და ა.შ.) დაკავშირებით, მაგრამ უშედეგოდ. მეტიც, სწორედ ამ

დეპარტამენტის ვიზირებით ხდება ამ წიგნების რეალიზება საეკლესიო მაღაზიებში.

ისმის კითხვა: რა იზიდავს ზოგიერთ ქართველ სასულიერო თუ საერო პირს რუს-მოდერნისტებში? პაუზი მარტივია: სწორედ ის, რაც მიუღებელია ეკლესიის სწავლებისათვის. ეს ქართველი ლიბერალი სასულიერო პირები, იმ ბუზის მსგავსად, რომელიც, მთელი არე-მარე რომ ყვაოდეს, მაინცაღამაინც უწმინდურებას მოძებნის და იმას დააჯდება, ასე ეწაფებიან ხსენებული ავტორების მწვალებლურ აზრებსა და ნაშრომებს, და ჩვენც, ვმ. გაბრიელ ქიქოძის სიტყვები რომ გამოვიყენოთ, სწორედ ამ ნეხვს მოგვიტანენ და ცხვირწინ დაგვიდებენ. ასეთი რელიგიური უწმინდურება კი ზემოთ ხსენებულ რუს მოდერნისტებში არამც თუ საძებარი, ძალზედ მრავლადაა.

უცნაურია, მაგრამ ეს ქართველი ლიბერალ-მოდერნისტები, თავიანთი ყოფილი პატრონების, ნაც-ხელისუფლების წარმომადგენლების მსგავსად, შემთხვევას არ უშვებენ, რომ ცილი არ დასწამონ ჩვენს ეკლესიას იმაში, რომ თითქოს იგი რუსეთის ეკლესიის გავლენის ქვეშ იმყოფება, ამასთან ამის დასამტკიცებლად არამც თუ ფაქტი, არამედ რამდენადმე ლოგიკასთან ახლოს მყოფი ვარაუდიც კი ვერ მოყავთ, თვითონ კი რუსული ეკლესიის მოდერნისტული ფრთის გავლენის ქვეშ (იქნებ ფრთებქვეშაც) იმყოფებიან და ამ რუს-მოდერნისტთა სულის მბილწველი ნაშრომების იმპორტით არიან დაკავებულნი, – ირჯებიან, თარგმნიან, ავრცელებენ, სტუდენტებს წამლავენ. რატომ? პასუხი აქაც მარტივია: მიმდინარეობს გლობალიზაცია ანტიქრისტიანობაში, რომელიც, სხვასთან ერთად, გულისხმობს ანტიქრისტიანობის სტანდარტების გავრცელებასა და დანერგვას, იქნება ეს ზნეობრიობის სფეროში, თუ სარწმუნოებრივ სფეროში. ამიტომაც ვუწოდებთ ჩვენ რელიგიურ ლიბერალიზმს, განსაკუთრებით კი ეკუმენიზმს, რელიგიურ LGBT-იზმს.

ამჯერად ჩვენ თავს შევიკავებთ ხსენებული ქართველი ლიბერალი სასულიერო პირების დასახელებისაგან, თუმცა მათ

თავადვე ააჭრელეს სოციალური ქსელი თავიანთი კოლექტიური ფოტოთი, რომელსაც თამამად შეგვიძლია ვუწოდოთ: „ლიბერალებო ყველა ქვეყნისა – შეერთდით!!!“ არ გეგონოთ, ეს ირონია იყოს. ანტიქრისტეში წინანდელი გლობალიზაცია მესამე ინტერნაციონალის სახით, რომელსაც რუსი ბოლშევიკები ახორციელებდნენ იუდეურ-კაბალისტურ-მასონური მსოფლიო ხელისუფლების დაკვეთითა და ფინანსირებით, ვერ შედგა (მიზეზებზე ახლა არ შევჩერდებით). მაშინ გლობალიზაციის ლოზუნგი იყო „პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!“. თითქმის საუკუნის შემდეგ იგივე მსოფლიო ხელისუფლება უკვე ლიბერალიზმის იდეოლოგიის დროშით ახორციელებს გზლობალიზაციას ანტიქრისტეში, რომლის გაუხმიანებელი ლოზუნგიც სწორედ ეს არის, – „ლიბერალები ყველა ქვეყნისა შეერთდით!“

გადავიდეთ ჩვენი განხილვის მთავარ თემაზე. გასულ წელს ჩვენ გამოვეცით ბროშურა ალფეევისა და ოსიპოვის თარგმანებთან დაკავშირებით სათაურით: „მიეცით ღმერთს ღმრთისა და ალფეევს ალფეევისა“ და „ოსიპოვი – ალფეევის კლონი და ეშმაკის კლონი“, რომელშიც შევეხეთ ხსენებული ავტორების ქართულად თარგმნილ წიგნებში არსებულ მწვალებლობებს. წინამდებარე ბროშურაში ჩვენ შევეხებით სხვა რუს მოდერნისტებს, რომელთა მიმდევრებიც ტოტალიტარული სექტის მსგავს ერთობად ჩამოყალიბდა. სწორედ ამ სექტასა და სექტანტობას უერთდებიან ჩვენი ზემოთ ხსენებული ქართველი ლიბერალები. ამჯერად გთავაზობთ მასალას ერთ-ერთი ასეთი სექტის ფუძემდებლის, პროტოპრესვიტერ ალექსანდრე შემმანის (1921–1983) შეხედულებებთან დაკავშირებით.

პრ. შემდანი და მისი სექტა

საზოგადოდ სექტების წარმოშობა—გამრავლების თვალსაზრისით ყველაზე „ნაყოფიერი“ სწორედ 20-ე საუკუნე იყო. განსაკუთრებით ნოყიერი ნიადაგი სექტებმა 20-ე საუკუნის რუსეთის ეკლესიის გარკვეულ წრეებში ჰპოვეს. ათეისტურ-ბოლშევიკურ რუსეთში ეკლესია ფრიად შეჭირვებულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, წითელი ტერორის შემდეგ 1918–1925 წწ. ეკლესიის სამღვდლოება თითქმის მთლიანად განადგურდა, მორწმუნე ერი დახოცილ, დაშინებულ და ღვენილ იქმნა. ეს იყო მართლმადიდებლობისა და მართლმადიდებელთა ტერორი რუსეთში, ზუსტად ის, რაც უოლსტრიტმა დაუკვეთა რუს მასონებს, იუდეველებს, ბოლშევიკებს და უზვადაც დააფინანსა აშშ, გერმანიასთან, ბრიტანეთთან და ევროპის სხვა ქვეყნებთან ერთად. ასეთ მდგომარეობაში მყოფი ეკლესია წინააღმდეგობას ვეღარ უწევდა დასავლეთიდან ხელშეწყობილ, მოზღვავებულ განმახლებლობასა და მოდერნიზმს. მანამდეც რუსეთის ეკლესია საკმაოდ სეკულარიზებული იყო პეტრე პირველის მიერ ევროპულ ყაიდაზე გატარებული რეფორმების წყალობით.

რუსული მოდერნიზმის გაღვივებასა და აღზევებაში დიდი წვლილი შეიტანა მსოფლიო მასონური ხელისუფლების წარმომადგენლის, ანტონ კარტაშევის მიერ დაარსებულმა პარიზის „სვიატო-სერგეევსკის“ საღვთისმეტყველო ინსტიტუტმა. მამა სერაფიმე როუზის აზრით „ინსტიტუტმა სახელი გაითქვა, როგორც მოდერნისტული ღვთისმეტყველების ცენტრმა. . . „პარიზული მართლმადიდებლობა“ თეოლოგიური მოდერნიზმის ასოცირებული ტერმინი გახდა“ (მღვდელმონაზონი დამასკინი, „სერაფიმე როუზი“, ცხოვრება და შრომები, ქართ თარგმ., თბილისი 2015წ., გვ. 477).

სწორედ ეს სასწავლებელი დაამთავრა ალექსანდრე შმემანმა 1945 წელს. 1946 წელს იგი მღვლად აკურთხეს. 1951 წლიდან იგი აშშ-ში გადასახლდა. აქ იგი კონტაქტში შედის „ცსს“-სთან (ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო, ე.წ. „ცერეუ“), თანამშრომლობს მისი კონტროლის ქვეშ მყოფ რადიო „თავისუფლებასთან“. სწორედ შმემანი იყო ცნობილი მასონური ძმობის „სინდებზოს“-ის ერთ-ერთი დამაარსებელი და მისი პირველი მდივანი.

მამა ს. როუზი უშუალო შეხებაში იყო 50-ან წლებში ამერიკაში ემიგრირებულ ამ რუს „პარიზელ თეოლოგთა“ მოღვაწეობასთან. დასახელებულ წიგნში ვკითხულობთ: „მამა ალექსანდრე შმემანი, მამა იოანე მეიენდორფი. . . კრიტიკულად ეკიდებოდნენ მართლმადიდებლობის ისტორიას, ტრადიციას, წმინდა წერილს, მამათა სწავლებებს, ლიტურგიკასა და ადათებს, მონაწილეობდნენ უახლეს თეოლოგიურ, სახელდობრ, „სათავეებთან დაბრუნების“ მიზნით კათოლიკურ და პროტესტანტულ ეკლესიებში დაწყებულ „ლიტურგიკულ მოძრაობაში“... ქრისტიანული ტრადიციის რაციონალისტური კრიტიკა თავდაპირველად პროტესტანტებმა და კათოლიკებმა წამოიწყეს. მათ მხარი აუბეს რუსმა მოღერნისტებმა 50-ან წლებში. ასეთი „პატროლოგია“ მხოლოდ და მხოლოდ რაციონალისტური განსწავლულობაა... მეტად სავალალო შედეგს ვიღებთ, როდესაც მართლმადიდებელი მეცნიერები ამ ფსევდოპატროლოგთა სწავლებას იზიარებენ. . . ამით ბევრი მართლმადიდებელი ტყუვდება“...პარიზიდან ამერიკაში ემიგრირებული ზოგიერთი ღვთისმეტყველი კრიტიკულად ეკიდებოდა „დრომოჭმულ მართლმადიდებლურ ღვთისმოსაობას“ (ამ სიტყვას დამამცირებელი მნიშვნელობით ამბობდნენ)... ლაპარაკობდნენ „მართლმადიდებლურ ღვთისმეტყველებაში ახალი გზების ძიების... და შესაბამისად მართლმადიდებლობის წმინდა სახით აღდგენის შესახებ“ (გვ. 477-479).

პრ. შმემანის ღმრთისმეტყველება გამოირჩევა ღმრთისმგმობი მწვალებლობებით. მისი რწმენის საგანი იყო მის წარმოსახვაში არსებული „ძველი ქრისტიანობა“, და არა ქრისტე და მისი ეკლესია. ამასთან მისი სწავლების ქვაკუთხედი იყო ე.წ. „მართლმადიდებლური გამოცდილება“, რომელსაც ის უპირისპირებდა დოგმატურ რწმენასა და სულიწმინდისეული მადლით ცხოვრებას. ამ თავის ძიებაში, მცდარში როგორც მიზანი და მეთოდი, პრ. შმემანი უცილობლად და თანმიმდევრულად ცდებოდა, და სხვებიც დიდ შეცდომაში შეჰყავდა.

პრ. შმემანის სწავლებას არანაირი შეხების წერტილები არა აქვს მართლმადიდებლურ სწავლებასთან. ის პირწავარდნილი სოფისტი და ჭეშმარიტების მტერი იყო, ამასთან ის არათანმიმდევრულიც იყო, ანუ მისი სწავლება თავის თავშივე წინააღმდეგობრივი იყო და არის. ეს სწავლება მოიცავდა მთელ კომპლექსს მცდარი მტკიცებულებებისა. კერძო მტკიცებულებები, ისტორიული და ლიტურგიული კონცეფციები, მისი ოკულტური სწავლება „სამყაროს, როგორც საიღუმლოს“, „მთელი სამყაროს განწმენდის“ შესახებ, მისი ჰერმეტიკული სწავლება სიმბოლოს შესახებ, ღროისა და კოლექტივის იმქვეყნიური მისტიკის შესახებ, – ყველა ეს განსხვავებული მოსაზრებები არანაირ კავშირში არ არიან არც ერთმანეთთან, არც პრ. შმემანის მთავარ თეზისთან ქრისტიანობის, როგორც მთლიანობითი და ცოცხალი გამოცდილების შესახებ სწავლებასთან.

პრ. შმემანის სწავლება განეკუთვნება ქრისტიანობისგან განსხვავებულ, რაღაც სხვა რელიგიას. თავის ტოტალურ დაპირისპირებას მართლმადიდებლობასთან, საზოგადოდ, თავად პრ. შმემანიც აცნობიერებდა. ამასთან იგი თავს იმით იმართლებდა, რომ, თითქოს, ის ეკამათებოდა რაღაც არასწორ, არანამდვილ ქრისტიანობას: ბიზანტიურს, რუსულს, სქოლასტურს და ა.შ. სინამდვილეში პრ. შმემანის დაპირისპირებას ქრისტიანობასთან ჰქონდა იდეოლოგიური ხასიათი. ეს უკვე არ არის პირადი

ურწმუნოება ეკლესიის დოგმატური სწავლების მიმართ, არამედ ატარებს საზოგადო და ყოვლისმომცველ ხასიათს.

პრ. შმემანის ეს იდეოლოგიური მსოფლმხედველობა შეიძლება ზოგადად დავახასიათოთ როგორც ათეისტური მონიზმი, უფრო სწორად, ჰოლიზმი. ესაა იმ მითის რწმენა, რომ ღმერთისა და სამყაროს, ადამიანისა და ბუნების ცხოვრება არის ერთიანი და დაუნაწევრებელი, არსისა და პიროვნების, ჭეშმარიტებისა და სიცრუის, სიკეთისა და ბოროტების განცალკევებულობების გარეშე. ეს არის რწმენა სამყაროს ტოტალურობისა, რომელიც შეიმეცნება ადამიანის მიერ ასევე ტოტალურად.

ათეისტური მონიზმის სახით პრ. შმემანი მკითხველს აწვდის თავის ლიბერალურ რწმენას ადამიანის აბსოლუტური თავისუფლებისა და აბსოლუტური ღირებულების შესახებ. ამასთან იგი თავის სწავლებას უპირისპირებდა მართლმადიდებლობას, ისევე, როგორც, თითქოს, უპირისპირდება „სრული“ – კერძოს, „მთლიანობითი“ – დანაწევრებულს, „ცოცხალი“ – მკვდარს, როგორც „რეალური“ – განყენებულად თეორიულს. საზოგადოდ უნდა ითქვას, რომ ის თავის სწავლებას უპირისპირებს ქრისტიანობას, რადგან, მისივე აზრით, მისი სწავლება არის „თავად ცხოვრება“, ხოლო ქრისტიანობა – მხოლოდ რელიგია.

მ. ს. როუზის აზრით შმემანის წიგნში „შესავალი ლიტურგიკულ ღვთისმეტყველებაში“ (1961წ.) მოყვანილი არგუმენტები პროტესტანტული უფრო იყო, ვიდრე მართლმადიდებლური. . . მის აზრთა წყობაში საგრძნობლად შეინიშნებოდა ანგლიკანი ლიტურჯისტიის, ტომ გრეგორი დიქსის გავლენა, მაგრამ გაცილებით ჭარბობდა ფრანკო-რომაული მოძრაობის გავლენა... იგი (შმემანი-ავტ.) იმ მართლმადიდებელ ავტორთა პოზიციას უარყოფდა, რომელთა შეხედულებითაც ღვთისმსახურების მთელი ისტორია „ღვთივდადგენილი და განგებით განსაზღვრული“ იყო. მისი აზრით საღვთისმეტყველო დედააზრი მეორეხარისხოვანმა შრეებმა დაჩრდილა. ეს „მეორეხარისხოვანი შრეები“ კი სწორედ იმ ელემენტებს

შეიცავდა, რომელიც პროტესტანტობამ უარყო. კერძოდ, ესენია: სასულიერო და საერო პირებად დაყოფა, საეკლესიო დღესასწაულებსა და სადავ დღეებს შორის დაყოფა, წმინდანთა განდიდება, წმინდანთა ნაწილების თაყვანისცემა და მისთ. იგი ეჭვქვეშ აყენებდა „მთელი მართლმადიდებლური ლიტურგიკის მართებულობას“ (დასახელებული წიგნი, გვ. 480-481)

პრ. შმემანის მოსაზრებებს მიუღებლად თვლიდა ჯორდანვილის ყოვლადწმიდა სამების პედაგოგი, მამა მიქაელ პომაზანსკი. იგი წელა: „იგი (პრ. შმემანი-ავტ), ხარკს უხდის თანამედროვე მეცნიერებაში საყოველთაოდ დამკვიდრებულ მეთოდს: ყურადღების მიღმა ტოვებს ღვთიური მადლმოსილების იდეას, საყოველთაოდ მიღებულ აზრს ლიტურგიკული თანამიმდევრობის დამდგენელთა სიწმინდის შესახებ“ (იგივე წიგნი, გვ. 481).

პრ. შმემანის პროტესტანტული სული თავს იჩენს საერო პირთა ზიარების საკითხთან დაკავშირებითაც. იგი თავის წიგნებში „ეკქარისტია. მეუფების საიდუმლო“ და „შესავალი ლიტურგიკულ ღვთისმეტყველებაში“ ქადაგებს გამარტივებული მიდგომის აუცილებლობაზე, თითქოსდა ეს იქნებოდა მოციქულთა დროინდელი ქრისტიანობისკენ მიბრუნება, და მოუწოდებს, რომ წმიდა ბარძიმთან მიახლება უნდა ხდებოდეს რაიმე მომზადების გარეშე, რომ ამისთვის სულის განსაწმენდად არავითარი შრომა არ არის საჭირო. წარმოიდგინეთ: პროფესორ–პროტოპრესვიტერი უზის საწერ მაგიდას აბოლებული სიგარეტით პირში და თავისი წიგნისთვის თხზავს თავს იმის შესახებ, რომ უნდა ვეზიარებოდეთ ყოველ ლიტურგიაზე ყოველგვარი მომზადებისა და შეზღუდვის გარეშე! შეიძლება კი ვენდოთ თამბაქოს ბოლითა და ნიკოტინით გაჟღენთილ ასეთ წიგნს, რომელიც ეძღვნება ეკქარისტის წმიდა საიდუმლოს? შმემანის სწავლება ზიარებასან დაკავშირებით არის მეორე უკიდურესობა, საპირისპირო იმ უკიდურესობისა, რომელიც, სამწუხაროდ, საკმაოდ ფეხმოკიდებულია ჩვენს ეკლესიაში და რომელიც ქადაგებს, რომ მორწმუნე ხშირად არ უნდა ეზიაროს, არამედ, ლამისაა, წმინდანობამდე უნდა განიწმინდოს და ისე

მიეხლოს წმ. ბარძიმს, თანაც – იშვიათად. იქნებ შმემანის სწავლება არის პროტესტანტიზმი, რომელიც სწორედ ასეთმა უკიდურესობამ შვა?

პრ. შმემანის მოდერნისტული სწავლების მიმდევრები ჩამოყალიბდნენ როგორც ტოტალიტარული სექტა. ამაში დასარწმუნებლად საკმარისია თვალი გადავავლოთ მოხსენებებს მათი ბოლო სემინარისა, რომელიც ჩატარდა ა. სოლჟენიცინის სახელობის ბიბლიოთეკა-ფონდში „რუსული საღვარგარეთი“. მაგალითად, სკანდალურმა მღვდელმა ვლადიმერ ლაპშინმა წარმოადგინა მოხსენება „ურთიერთობის სინარული“, რომელშიც მოდერნიზმის, განმახლებლობისა და ეკუმენიზმის ერესის წინააღმდეგ ბრძოლას სულიერ ფაშიზმი უწოდა. სემინარზე ასევე წაკითხულ იქნა მოხსენებები სექტანტებისა ინგლისიდან, იტალიიდან, რუსეთიდან. მაგალითად პ. სკორერის (იგლისი) მოხსენების სათური იყო „ცრუ რელიგიის დასწყისი – სინარულის უუნარობა“. ვატიკანის წარმომადგენლობის ატაშემ რუსეთში, კათოლიკური ფონდის „ქრისტიანული რუსეთის“ წარმომადგენელმა, ჯოვანა პარავინიმ გააკეთა მოხსენება „სინარული – ესაა შეხვდე ქრისტეს მხერას“, რომელშიც პრ. შმემანის „სულიერი გამოცდილებისა“ და კათოლიკი ე.წ. „წმინდანის“ კარლ კიოკის სწავლებებში არსებულ პარალელებზე ისაუბრა. თვალშისაცემია სხვა მოდერნისტული მოხსენებების ანტიმართლმადიდებლური ხასიათი.

ჩვენ არ შევუდგებით პრ. შმემანის სწავლების უფრო დეტალურ დახასიათებას, რომელიც შეიძლება გაუგებარიც იყოს მკითხველთა რამდენადმე ფართო წრისათვის. დაინტერესებულ მკითხველს ჩენი წერილის ბოლოს მივუთითებთ წყაროებზე, სადაც მათ შეუძლიათ პრ. შმემანი ცრუსწავლებებთან დაკავშირებით უფრო დეტალური ანალიზი იხილოდ. აქ კი მოვიყვანთ ამონარიდებს პრ. შმემანის „დღიურებიდან“, რადგან თავად პრ. შმემანის ამ ჩანაწერებიდან საკმაოდ მკაფიოდ ჩანს მისი დაპირისპირება მართლმადიდებლობასთან, მისი

საწმუნოებრივი და ზნეობრივი ლიბერალიზმი, მისი ღვთისმგმობი იდეოლოგია და სექტანტურ-პროტესტანტული აზროვნება.

პრ. შმემანის დღიურები

პრ. შმემანის „დღიურები“ – ეს არის თავად ავტორის მიერ 1973–1983 წლებში გაკეთებული ჩანაწერები, აკინძული წიგნად. „დღიურებში“ პრ. შმემანი პირდაპირ წერდა: „**მე მძულს მართლმადიდებლობა**“. ის ამტკიცებდა, რომ არ არსობობენ წმინდანები და სიწმინდეები, რომ სიწმინდეების თაყვანისცემა უცხოა მართლმადიდებელი სარწმუნოებისათვის.

ასეთი სარწმუნოებრივი ლიბერალიზმი მასში შეხამებული იყო ზნეობრივ ლიბერალიზმთან. ის მარხვებში ჭამდა ხორცს და ეწეოდა თამბაქოს. დიდი მარხვის ერთ-ერთ დღეს ის თავის დღიურში ჩაწერს: „**მე გეახლებით ქათამს და ვუყურებ ხელბურთს**“.

პრ. შმემანის ღმრთისმგმობი და მოდერნისტული მოსაზრებების საილუსტრაციოდ მოვიყვანოთ ამონარიდები ხსენებული, 2005 წელს გამოცემული დასახელებული წიგნიდან „დღიურები“:

(პრ. А. Шмеман «Дневники. 1973–1983» (М., 2005).)

პრ. შმემანს სრულებით ატროფირებული ჰქონდა ეკლესიურობის გრძნობა, და ის არც მალავდა თავის ზიზღს მართლმადიდებელი ეკლესიის მიმართ, რომელსაც იგი, თავისდა საუბედუროდ, ეკუთვნოდა:

„**მე არ მიყვარს, არ შემიძლია მიყვარდეს მართლმადიდებელი ეკლესია. . . ეს ქალური ღვთისმოსაობა . . . მთელი ეს დღეები (ეს ჩანაწერი გაკეთებულია შობის მარხვაში – ავტ) – მთელი სიამოვნებაა ინსბრუკის ზამთრის ოლიმპიადის ყურება ტელევიზორში**“ (დღიურები, გვ 248–249);

„. . . როგორ უსაზღვროდ დავიღალე ყოველგვარი ამ „მართლმადიდებლობიზმით“, ამ აურზაურით ბიზანტიასთან, რუსეთთან, ყოფასთან, სულიერებასთან, ეკლესიასთან, ეკლესიურობასთან, ღვთისმოსაობასთან დაკავშირებით. . .“ (გვ. 331);

„მე სულ უფრო და უფრო არ მიყვარს ბიზანტია, ძველი რუსეთი, ათონი, ანუ ყოველივე ის, რაც ყველასთვის არის მართლმადიდებლობის სინონიმი. . . მხოლოდ საკუთარ თავს შეიძლება გამოვუტყდე იმაში, რომ ჩემი ინტერესი მართლმადიდებლობის მიმართ იმის უკუპროპორციულია, რაც აინტერესებთ – და ესე მხურვალედ! – მართლმადიდებლებს“ (გვ. 237);

„როგორ დავიღალე მე ჩემი პროფესიით. . . სიყალბის ასეთი მუდმივი გრძნობა, გრძნობა იმისა, რომ ვიღაცის როლს თამაშობ. და შეუძლებელია ამ როლიდან გამოსვლა“ (გვ.17).

მართლაც, ლიბერალ–მოდერნისტი სასულიერო პირების ერთი საერთო ნიშანია ის, რომ მათთვის მღვდლობა მოწოდება და პასუხისმგებლობა კი არ არის, არამედ პროფესიაა, კეთილ–წყემსობა კი არა არის, არამედ – საშოვარის ასპარეზი, სამწყსო მოვალეობის შესრულება კი არა – თამაშია, სასულიერო პირის როლის თამაში. ამიტომაც არის ბუნებრივი ის, რომ ასეთი „სამღვდელოება“ იმათ დაკვეთას შეასრულებს და იმათ მოემსახურება, ვინც მეტს გადაუხდის. ასეთი მიდრეკისა და სულიერი მეტამორფოზის, უფრო სწორად – დევრადაციის მაგალითები ჩვენი ეკლესიის ახლო წარსულიდანაც შეგვიძლია მოვიყვანოთ, ანუ ის, თუ ვინ გახდა ეკლესიის მტრების დაუფარავი რუპორი ეკლესიაში, ვინ გაიხნადა კაბა და კარდენის კოსტუმში გამოეწყო, ვინ ეხმარებოდა ნაც.ხელისუფლებას ვერშემდგარ საეკლესიო გადატრიალებაში და ა.შ. ვაი ასეთ „მღვდლებს“ ღმრთის სამსჯავროზე!

მოვიყვანოთ კიდევ რამდენიმე მოდერნისტული გამონათქვამი თანამედროვე „მართლმადიდებელ“–ლიბერალების სათაყვანებელი

(უფრო სწორი იქნებოდა გვეთქვა – გამოსათავყანებელი) პროტოპრესვიტერის, თავისი „პროფესიით“ დაღლილი ა. შმემანის „დღიურებიდან“:

„სულიერება“, „ეკლესიურობა“ – რა ორაზროვანი და ამიტომ საშიში ფრაზებია“ (გვ. 73);

„საუბრები. . . იმ „ეკლესიურობაზე“, რომლის მიმართაც მე სულ უფრო დიდ აღფრგანას განვიცდი . . . ავადმყოფური რელიგიურობაა. და ყველა ეს ყლორტებია – ზოგი ბიზანტიაში, ზოგი „სიკეთისმოყვარეობაში“, ზოგი კუნძულ პატმოსზე, ზოგი ხატებში“ (გვ.48);

„მთელი ეს აღორძინებული და ცარიელხმიანი აურზაური „სულიერებასთან“, „ბრძნულ–მქმნელობასთან“, „მართლმადიდებლობასთან“, „პალამიზმთან“ დაკავშირებით, მთელი ეს რელიგიის თამაში, თავად ღმრთისმეტყველებიდან დაწყებული – დგება მომენტი, როდესაც ყოველივე ეს აუტანელი ზდება“ (გვ. 218).

პრ. შმემანი გამუდმებით ესხმოდა თავს ტიპიკონს, რომელზეც, მისი აზრით, დაიყვანება მართლმადიდებელი ეკლესიის მთელი „სულიერება“. ამასთან იგი, რიგ შემთხვევაში, უმეცრებას ამჟღავნებდა საღვთისმსახურებო წეს–განგების ცოდნაში. პრ. შმემანის „დღიურებიდან“ ისიც გამოსჭვივის, რომ მისთვის მარხვას, იქნება ეს დიდი, საშობაო თუ სხვა, სრულიად არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს პირადული ასკეზისათვის. აი, ციტატა მისი „დღიურიდან“:

„პარასკევი, 29 ნოემბერი, 1974 წ. (საშობაო მარხვა – ავტ.შენ.). . . საუცხოო დღე! თავიდან მყუდრო, „მსუბუქი“ სადილი . . . საღამოს – ინდაური . . . შეურევნელი ბედნიერება, სავსე ცხოვრება. . . “ (გვ. 132).

„დღიურებში“ თითქმის ყოველ ფურცელზე გადმოცემული ბრალდებები მართლმადიდებლური სულიერების მიმართ აიხსნება იმავე „დღიურებში“ დაწერილი მარტივი და გულწრფელი აღიარებით:

„მე თითქმის არ ვლოცულობ, ჩემი „სულიერი“ ცხოვრება – „ღვაწლის“, „წესის“, ყოველგვარი „ბრწულად კეთების“ თვალსაზრისით, ანუ ყოველივე იმით, რაზეც მუდმივად ჩემს გარშემო საუბრობდნენ, – ნოლია“ (გვ. 629).

აქედან სრულიად ნათელია, თუ რატომ აღიზიანებს პროტოპრესვიტერს მართლმადიდებლური სულიერება. მას, როგორც ჩანს, უნდოდა, რომ მართლმადიდებლობა თავის საერო ყაიდის ცხოვრებისთვის მოერგო, ანუ სულიერი მოღვაწეობისგან, ლოცვისა და მარხვისაგან თავისუფალი ცხოვრებისთვის. პიროვნული ასკეზისა და მინიმალური სულიერი ღვაწლის არმქონეს კი, ცხადია, სხვისი ასკეზა და ღვაწლი აღიზიანებდა, და იგი ამას მართლმადიდებლობის „შიზოფრენიას“ უწოდებდა. მართლმადიდებელი ეკლესიის მიმართ შმემანის ამ დრტვინვას კი იგი მიყავდა როგორც საკუთარი სამწყსოს, ისე მთელი ეკლესიის მიმართ სამწყემსო პასუხისმგებლობის თითქმის სრულ დაკარგვამდე.

არსებობს იმის მოწმობები, რომ პრ. შმემანი, „ღვთისმსახურებისაგან დაღლილი“, ექვსფსალმუნების დროს გადიოდა სიგარეტის მოსაწევად (თავისივე აღიარებით, ის ყოველდღიურად ორ კოლოფ სიგარეტს ეწეოდა – გვ.422). „დღიურებიდან“ ჩანს, რომ „დღიურების“ წერის მანძილზე, 1973 დან 1983 წლამდე, ის მუდმივად, თვით ვნების შვიდეულში, კითხულობს საერო წიგნებს, უმეტესად ფრანგულს, და თითქმის არანაირი ჩანაწერი არ არის მართლმადიდებლური წიგნის წაკითხვასთან დაკავშირებით (კაცს უნებლიედ გახსენდება ჩვენი ქართველი ლიბერალი მღვდლები, რომლებიც თავს იწონებენ ნაკითხობით და ამავე დროს ვერ ერკვევიან საეკლესიო სწავლების ელემენტარულ საკითხებში, კატეხიზმოსა თუ ტიპიკონში.). თუმცა ერთი-ორჯერ გვხვდება ასეთი ჩანაწერი: „შაბათი, 14 მაისი 1977წ. გვიან ღამით, უკვე ლოგინში ვკითხულობდი, უფრო სწორედ ვფურცლავდი ვალაამისეულ კრებულს იესოს ლოცვის შესახებ. უცნაური გრძნობაა – თითქოს

რალაც სხვა რელიგიის შესახებ ვკითხულობ. . . იგივე გრძნობა მქონდა, მახსოვს, როდესაც ვკითხულობდი წიგნს მამა ა. მეჩევეზე (მეჩევი – წმ. მართალი ალექსანდრე მოსკოველი–ავტ.შენ.)“ (გვ 374);

„ოთხშაბათი, 30 სექტემბერი, 1981 . . . გუშინ ვკითხულობდი ეპისკოპოს ეგნატე ბრიანჩანინოვის წიგნს სიკვდილის შესახებ. როგორ შეიძლება ასეთი წიგნების წერა? როგორ შეიძლება ყველაფერი ეს გჯეროდეს?“ (გვ.587).

კიდევ მრავალი ციტატის მოყვანა შეიძლება პრ. შმემანის „დღიურებიდან“ და სხვა ნაშრომებიდან, რომლებიც მის არამართლმადიდებლურ ცნობიერებას მოწმობენ. მაგრამ, ვფიქრობთ, მოყვანილიც საკმარისია იმისათვის, რომ დავასკვნათ: პრ. შმემანის მოდერენისტულ სწავლებას არაფერი აქვს საერთო მართლმადიდებლობასთან.

და რა შეიძლება უწოდო იმ ადამიანის იმ სწავლებას, რომელიც მართლმადიდებლობის სულიერ ცხოვრებას „შიზოფრენიას“ უწოდებს? ცალსახად: ეს არის პრ. შმემანის სექტანტურ–პროტესტანტული შიზოფრენია.

ავთანდილ უნგიაძე
მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირი

მათ, ვისაც აინტერესებს პრ. შმემანი ცრუსწავლებებთან დაკავშირებით უფრო დეტალური ინფორმაცია და ანალიზი, მიუთითებთ წყაროებზე:

Мировоззрение отца Александра Шмемана
(<http://antimodern.ru/library/schmemann/>)

Идеология протопресвитера Александра Шмемана
(<http://www.blagogon.ru/articles/12/>)

Обновленчество.
Александр Шмеман
<http://blagogon.ru/digest/280/>

Секта Шмемана
<http://3rm.info/religion/7943-sekta-shmemana.html>